

IN DE WEIDE

Twee opa's en de kievitseieren

Opa Sippelaar: 2016 was het jaar van de kievit!

Tim en Tamara zitten bij opa Sippelaar achter in de jeep. Dat is niet normaal. Met opa zijn ze altijd met de fiets onderweg, maar nu niet. Opa Sippelaar is onderweg naar de Kooiplaats. Vlak daaromheen weet hij heel veel kievitsnesten te vinden en die wil hij aan Tim en Tamara laten zien. De achterbak van de auto ligt vol stokken; het bovenste deel daarvan is wit geverfd. Het schiet niet erg op. Opa rijdt heel, heel langzaam en hij is nog maar bij Nes. Tim en Tamara hebben verrekijkers bij zich, die naast hen liggen op de achterbank van de jeep. Als de tweeling denkt dat opa alleen naar kieviten zal kijken, hebben ze het mis: hij let op iedere vogel. Maar op het moment dat Tim denkt: "Saai" begint de Sippelaar te vertellen. Over baltsen van de verliefde vogels: "Kijk, een grutto, dat is het mannetje en daar zit zijn meisje. Let op: hij vliegt dan eens links en dan eens rechts met de vleugels omhoog en omlaag" en de tweeling ziet dat ook het vrouwtje van de grutto mee begint te doen. "Ze zijn al een paartje, nog een paar dagen dan begint het vrouwtje eieren te leggen. Dat is nu (half april) tijd voor de grutto's". Even later wijst hij op een kievit. "Pak je verrekijker eens" zegt de Sippelaar "Dit is een mannetje kievit, dat zie ik aan zijn grote kuif. Speur eens over het grasveld of je nog een andere kievit ziet zitten". Tamara klimt over de stoel van opa Sippelaar om te zien hoe hij door zijn verrekijker kijkt en ze ontdekt in het gras nog een verborgen kievit: het vrouwtje. "Ze zit op een nest met vier eieren", vertelt opa. En dat terwijl er tientallen ganzen om haar heen lopen. "Mevrouw Kievit jaagt die ganzen weg, zien jullie dat. Om haar heen is het gras hoger dan op de rest van het weiland. De ganzen komen niet dicht bij haar". "Gaan we daar heen om te kijken?" vraagt Tim. "Nee, hier niet. Op dit weiland zorgt een andere vogelwachter voor de nestmarkering. Wij gaan nog een stuk verder". Tamara maakt een foto van de kievit met haar mobiel en laat die aan opa zien. Hij is stomverbaasd. "Ik dacht dat dat je telefoon was, maak je daar zulke mooie foto's mee?" Weet je niet dat dat kan?" vraagt Tim. Maar de Sippelaar heeft niet eens een gewone telefoon in huis, laat staan een mobiel of een computer.

Een weiland vol vogels.

De Sippelaar kijkt veel liever naar de vogels. Daar is hij echt goed in. Hij weet al hun namen en ook wat ze doen. "Als ik vroeger in de winter met het schip in Portugal kwam, zag ik daar de grutto's uit Nederland weer. Ik heb zelfs eens een grutto gezien in Guinee Bissau en in Senegal. Zo ver, tot in Afrika vliegen ze. Dan vroeg ik me af of ze ook heimwee hadden naar Ameland. Hier in dit weiland broeden 21 kieviten. Kijk eens goed:

overal zie je van die stokken, waarvan een flink deel wit is geschilderd. Dezelfde stokken, die achter in de jeep liggen. Bij elke stok zit een kievitje te broeden op vier eieren. Dat wordt straks heel grappig als de eieren uitkomen en die kleintjes beginnen rond te lopen”. Opeens schrikt hij en wijst naar de lucht: “Kijk, zie je daar die grote vogel? Hoog in de lucht. Een roofvogel, een buizerd, die de kleine kieviten straks kan roven en verslinden.

Let op: die buizerd gaan ze met z'n allen opjagen”. En ja hoor: minstens 20 kieviten gaan op volle snelheid achter de buizerd aan en slagen erin hem te verdrijven. Nu maakt Tamara foto's van het luchtgevecht. Maar onmiddellijk stort zich van grote hoogte een tweede buizerd tussen de kieviten. “Kijk: ze gaan er weer achter aan!” zegt opa Sippelaar. “Het is heel slim dat ze met zoveel kieviten hier broeden, de mannetjes houden de roofvogels weg van dit weiland, ook al zijn ze veel kleiner dan een buizerd. Samen zijn ze sterk. Deze week en volgende week gaan ook de grutto's en de tureluurs eieren leggen op dit weiland. Dan wordt het nog voller. Zij profiteren van de vechtlust van de kieviten, hoewel de grutto's ook flinke vechtersbazen zijn. Dan gaan we bij elk nest wat de grutto's ook weer stokken zetten. Als laatsten gaan ook de zwart – witte scholeksters nog eieren leggen. Ik weet eigenlijk nu al welke vogels dat zullen zijn. Die komen elk jaar terug. Hoe weet ik dat zo precies? Ik heb eens meegemaakt dat er een stalen ringetje van de poot van een scholekster was afgevallen. Het volgend jaar zat de vogel er weer, op de millimeter nauwkeurig op het nest van vorig jaar!”.

Tamara vindt zelf een kievitsnestje met vier eitjes!

Tamara vindt het geweldig. Ze speurt door haar verreijkker het hele veld af op zoek naar de kievit, die vlak bij de stokken met de houten kop zit. Ze vindt ze met haar scherpziende ogen allemaal. “Het zijn niet altijd de vrouwtjes, die op het nest zitten. De mannetjes nemen het wel eens even over van het vrouwtje, maar zij doet het meeste werk”. Tamara trekt opa Sippelaar aan de mouw. “Volgens mij zit daar ook een kievitje, maar ik zie geen paaltje”. Opa kijkt in de richting waar ze wijst. “Daar heb je waarachtig nog een nest gevonden, slim meisje”. Nu stapt opa met de kinderen uit de auto en mag Tamara bij haar zelf ontdekte nest nog een stok plaatsen. De kievit vliegt weg en Tamara kan daarom ook nog even een foto nemen van het nest. “Komt die moeder wel weer terug?” vraagt ze bezorgd. Maar als ze even later weer in de auto zitten, kruipt het kievitje weer op de eieren. “Kijk, daarom zijn we met de auto” vertelt opa. “Van mensen in het veld moeten de vogels niets hebben. 2016 lijkt een jaar te worden met heel veel kieviten. Dat hadden we wel gedacht, want twee jaar geleden zijn er heel veel kieviten groot geworden. Soms broeden ze als ze één jaar oud zijn al. Maar na twee jaar broeden ze zeker. Wij hebben hier in ons gebied waar we stokken plaatsen al honderd nesten gevonden! Weten jullie dat 2016 door Vogelbescherming Nederland is uitgeroepen tot het jaar van de kievit?”.